

Sensorveiledning

Sensorveiledningen er integrert i bokmålsversjonen av oppgaven, ettersom de ulike spørsmålene i oppgaven krever ulike typer svar.

Eksamensoppgave MEVIT2113 Politisk kommunikasjon

Bokmål

Svar på begge oppgavene.

Oppgave 1 Kunnskapsspørsmål (bruk ca. 1/3 eller mindre tid på denne oppgave)

Her skal du svare kort på hvert spørsmål. Om du husker, referer gjerne til pensum (f.eks. forfatternavn eller tittel), men viktigst er at du viser at du kjenner til og har forstått det vi spør om.

SENSORKOMMENTAR: Her skal svarene være korte, helt ned til 1-3 setninger. Det viktigste er at de viser forståelse, ikke at de husker hvor i pensum de har lest det. Om de husker og har riktige referanser, er det pluss.

a) Hvordan defineres «politisk kommunikasjon»?

SVAR: Det er svært mange definisjoner på hva politisk kommunikasjon er, så her må sensorene bruke skjønn. I forelesningene er definisjonen hentet Ihlen mfl. 2015: «Politisk kommunikasjon er symbolbruk om styringen av samfunnet, samarbeid og konflikt, verdier og interesser» (Ihlen mfl. , 2015, s. 13). Her må de kunne svare at politisk kommunikasjon handler om samtalen/debatten om styring av samfunnet.

b) Stein Rokkans berømte tittel ”stemmer teller, ressurser avgjør” brukes mye i litteraturen om politisk kommunikasjon. Forklar kort hva sitatet sier om forskjeller i makt og innflytelse mellom politiske aktører.

SVAR: Dette sitatet har de møtt mange ganger, og de bør ha en forklaring som handler om at politisk makt ikke oppnås bare gjennom valg, men at også makt og innflytelse gjennom organisering har stor betydning.

c) Hva mener vi med «politiske aktører»? Gi eksempler på minst fire forskjellige aktørgrupper.

SVAR: Her bør svaret inneholde en forklaring på politisk aktør som interesser/grupper/folk som søker politisk makt, innflytelse. Eksempler kan være politiske partier, politikere, fagbevegelse, frivillige organisasjoner, journalistikk/medier (i rollen som agendasettere, f.eks.), arbeidsgiverorganisasjoner, tenketanker m.m.

d) Hva er forskjellen på en partisentrert og kandidatsentrert valgkampstil?

SVAR: Her bør studentene vite at en partisentrert stil (typisk norsk/vesteuropeisk) handler om at er partiene som organiserer og er hovedaktører i valgkampen, mens en kandidatsentrert valgkampstil er knyttet til kandidaten (typisk USA).

e) Hva mener vi med at valgkamp og medier er blitt «hybridisert»?

SVAR: Her bør studentene si noe om fragmenteringen av mediasystemet og at valgkampen foregår på mange plattformer.

f) Hva betyr det at partier har «sakseierskap»?

SVAR: Dette er et komplisert begrep, og vi krever ikke presise definisjoner, men studentene bør vite at sakseierskap knyttes til at partier har saker som er spesielt viktige for dem. For noen partier f.eks. MDG og Pasientfokus, gjelder dette bare en sak, miljø og sykehus, Mens H og Ap har sakseierskap til flere saker som skatt, skole, arbeidsliv.

g) Hvem har stemmerett i sametingsvalget? Hvilke saker kan Sametinget behandle?

SVAR: Velgere som er registrert i manntallet til Sametingsvalget, har stemmerett. Dette er i utgangspunktet nok for å få rett svar. For de som prøver seg på kriteriene for registrering: For å bli registrert, må man søke seg inn i forhold til visse kriterier: enten ha en eller flere foreldre som er registrert i manntallet, eller ha en forelder/besteforelder/oldeforelder som snakket samisk hjemme (objektivt kriterium) OG oppfatte seg som samisk (subjektivt kriterium). Sametinget kan behandle de sakene de selv velger, Sametingets myndighet er altså ikke begrenset til spesielle saksområder.

h) Hva er forskjellen på korporatisme og lobbyvirksomhet?

SVAR: Korporatisme handler om at berørte interesser formelt inkluderes i prosessene forut for at politiske beslutninger fattes. Dette kan gjøres ved høringer, partssammensatte komiteer og utvalg. Lobbyvirksomhet handler om at berørte interesser på ulike måter forsøker å påvirke beslutninger, uten at de er formelt inkludert. Her godtar vi mange varianter, men de må skjønne forskjellen.

i) Kunstig intelligens kan skape utfordringer for valg og valgkamp. Nevn tre slike utfordringer og begrunn kort valget av disse tre.

SVAR: Her er også mange svar: AI kan brukes til å skape budskap som er mer og mindre korrekte, påvirke velgere osv. Det viktigste i dette svaret er at de forstår noen av utfordringene.

Oppgave 2 Drøftingsoppgave (bruk minst 2/3 av tida på denne oppgaven)

a) Høsten 2025 er det stortingsvalg og valgkampen er så vidt i gang. Vinteren og våren 2025 har vært preget av internasjonale kriser og mye mediedekning av den internasjonale politiske situasjonen. Aeron Davis bruker begrepet «polykrise». Forklar kort hva begrepet betyr, og diskuter om og eventuelt hvordan

internasjonale kriser kan påvirke partienes valgkampstrategier. Gi eksempler og bruk begreper fra pensum i diskusjonen.

SVAR: Her er det stort rom for skjønn. Vi forventer at de klarer å forklare polykrise som en situasjon der ulike kriser forsterker hverandre (økonomi, klima, krig m.m.), og at de diskuterer om og hvordan denne situasjonen kan påvirke valget. Her bør de kunne gi en rimelig analyse om hvilke saker de tror blir viktige og hvorfor. Sentrale begreper er påvirkning, tillit, valgkamp m.m.. Eksempler kan være Ukraina-krigen og forsvar, klimakrise m.m.